

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/401/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3612206551
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3612206551.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a členov JUDr. Stanislavy Markovej a JUDr. Ľubice Bajzovej, v právnej veci navrhovateľa L. V. debt, s.r.o., IČO: 45 535 108, so sídlom Y. XX, L., zastúpeného advokátskou kanceláriou R. - Y., s.r.o., IČO: 36 862 711, so sídlom Y. XX, L. proti odporcovi H. L., trvale bytom Y. S. XXXX/X, J., občanovi Slovenskej republiky, o zaplatenie 170,44 € s príslušenstvom na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 27. marca 2013, č. k. 6C/30/2013-28, jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 27. marca 2013, č. k. 6C/30/2013-28, bolo rozhodnuté tak, že návrh sa zamietá a odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť sumu 170,44 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 170,44 € od 28.2.2010 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Uviedol, že dňa 16.12.2011 spoločnosť R. V., a.s., IČO: 35 763 469, so sídlom F. XX, L. (ďalej len "právny predchodca navrhovateľa") ako postupca a navrhovateľ ako postupník uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bola i pohľadávka voči odporcovi. Odporca ako záujemca uzavrel s právnym predchodcom ako poskytovateľom v zmysle § 43 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len "zák. č. 610/2003 Z.z.") zmluvu o pripojení. Predmetom zmluvy bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom navrhovateľa (ako podnikom v zmysle § 4 ods. 8 zák. č. 610/2003 Z.z.) odporcovi (ako účastníkovi v zmysle § 5 ods. 7 zák. č. 610/2003 Z.z.). Odporca sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so Zmluvou o pripojení, Všeobecnými podmienkami. Povinnosťou odporcu bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Keby odporca splnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, tak by prostredníctvom týchto platieb po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť odporcovi mobilný telefón/koncové zariadenie, prípadne program služieb podľa vlastného výberu za zľavnenú cenu. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka si navrhovateľ voči odporcovi uplatnil i úrok z omeškania, nakoľko odporca sa nezaplatením faktúr v lehote ich splatnosti dostal vo vzťahu k navrhovateľovi do omeškania. V zmysle § 115a ods. 2 O.s.p. okresný

súd vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, nakoľko hodnota žalovanej pohľadávky v priebehu konania neprevyšovala 1.000 eur, a teda ide o drobný spor.

Okresný súd na základe tvrdení navrhovateľa a ním predložených dôkazov zistil, že zmluvou o pripojení zo dňa 29.06.2009 (č.l. 3 spisu) sa právny predchodca navrhovateľa zaviazal poskytovať odporcovi služby spojené s využívaním verejnej mobilnej rádiatelefontnej siete. Dodatkom k zmluve zo dňa 29.06.2009 bola medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dohodnutá pre prípad porušenia zmluvných povinností zo strany odporcu zmluvná pokuta vo výške 248,95 eur (7 499,87 Sk).

Okresný súd ďalej zistil, že podľa bodu 3 dodatku k zmluve o pripojení (č.l. 3 spisu) v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c), v bode 2 dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k vypojeniu SIM karty zo strany Podniku (právneho predchodcu navrhovateľa), je Účastník (odporca) povinný uhradiť Podniku (právnomu predchodcovi navrhovateľa) zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 Dodatku. V prípade žiadosti Účastníka o vypojenie SIM karty z prevádzky v zmysle bodu 2 tohto Dodatku je zmluvná pokuta podľa predchádzajúcej vety splatná okamihom doručenia žiadosti o vypojenie SIM karty z prevádzky Podniku. Doba viazanosti bola dojednaná na 24 mesiacov. Z preberacieho protokolu (č.l. 4 spisu), vystaveného dňa 29.6.2009, vyplýva, že odporca od právneho predchodcu navrhovateľa prevzal mobilný telefón Sony Ericsson W350I BLUE a SIM kartu. Právny predchodca navrhovateľa vystavil odporcovi dňa 8.2.2010 faktúru, splatnú dňa 27.02.2010 na sumu 248,95 eur (č.l. 6 spisu), ktorá predstavuje faktúru za neuhradenú zmluvnú pokutu. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 16.12.2011 (založené na tunajšom súde pod Spr 85/12) spoločnosť R. V., a.s., IČO: 35 763 469, so sídlom F. XX, L., ako postupca postúpil predmetnú pohľadávku voči odporcovi na navrhovateľa - postupníka.

Okresný súd poukázal na znenie § 80 ods. 1 písm. b) O.s.p., § 42 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z., § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, 5, § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a na to, že navrhovateľ ako právny nástupca spoločnosti R. V., a.s. sa v tomto konaní domáha voči odporcovi zaplata sumy 170,44 eur s príslušenstvom, ktorá suma predstavuje neuhradenú časť zmluvnej pokuty dojednanej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom. Podľa názoru okresného súdu bolo preukázané, že odporca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu o pripojení, ktorej predmetom bolo poskytovanie služieb verejnej mobilnej rádiatelefontnej siete v súlade so všeobecnými zmluvnými podmienkami. Právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi telekomunikačné zariadenie Sony Ericsson W350I BLUE za cenu 1 eur a SIM kartu. Odporca sa zaviazal v prípade porušenia akejkoľvek zmluvnej povinnosti uhradiť právnomu predchodcovi navrhovateľa zmluvnú pokutu v sume 248,95 eur.

Podľa názoru okresného súdu v danej veci nebola preukázaná skutočnosť, že odporca porušil svoje zmluvné povinnosti. Na preukázanie tejto skutočnosti neboli zo strany navrhovateľa, ktorý znáša dôkazné bremeno, predložené žiadne dôkazy. Navrhovateľ sa zaplata neuhradených faktúr za poskytnuté služby nedomáha a v návrhu ani neuvádza, že by odporca okrem neuhradenej časti zmluvnej pokuty mal voči navrhovateľovi ešte nejaký dlh. Zmluva, uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom, je zmluvou spotrebiteľskou. Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Navrhovateľ sa v danom prípade domáha od odporcu zaplata zmluvnej pokuty na základe zmluvného dojednania, v zmysle ktorého je odporca povinný uhradiť dojednanú zmluvnú pokutu v sume 248,95 eur za porušenie akejkoľvek právnej povinnosti. Z dojednaného ustanovenia o zmluvnej pokute vyplýva, že navrhovateľ požaduje zmluvnú pokutu bez ohľadu na to, aká povinnosť bola zo strany odporcu ako spotrebiteľa porušená a bez ohľadu na dobu, ktorá ostáva do konca doby viazanosti. Vzhľadom na spotrebiteľskú povahu zmluvy považoval okresný súd toto dojednanie za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa - odporcu. Nakoľko ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, je v tejto časti zmluva neplatná. Z vyššie uvedených dôvodov okresný súd dospel k záveru, že návrhu, ktorým sa navrhovateľ voči odporcovi domáha zaplata sumy 170,44 eur (neuhradenej časti zmluvnej pokuty), nie je možné vyhovieť. Preto návrh zamietol.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. Odporca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, preto by mu patrila náhrada trov konania. Okresný súd mu však náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnil.

Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. V dôvodoch odvolania poukázal na znenie ustanovení § 205 ods. 2 písm. b), c), d), f) O. s. p., § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru navrhovateľa okresný súd sa nevyporiadal so skutočnosťou, že zmluvná pokuta zabezpečovala jednak zvýhodnenú cenu poskytnutého mobilného zariadenia a jednak benefit, ktorý odporca získal v prípade, ak sa zaviazal na užívanie služieb počas 24 mesiacov. V uvedenom videl navrhovateľ porušenie jeho práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle ustálenej judikatúry ESLP. Podľa názoru navrhovateľa aplikáciou argumentov okresného súdu možno dôjsť až k záveru, že dojednanie akejkoľvek zmluvnej pokuty pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zo strany spotrebiteľa je dojednaním absolútne neplatným v súvislosti s čím poukázal aj na časť odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.03.2013, č. k. 9Co/31/2012-157. Ďalej podľa názoru navrhovateľa navrhovateľ nemá možnosť zabezpečiť plnenie záväzkov zo strany odporcu inak, ako dojednaním zmluvnej pokuty, ktorá má zároveň aj povahu paušalizovanej náhrady škody, kedy navrhovateľ nemusí preukazovať, že mu škoda vznikla a v akej výške. Výšku zmluvnej pokuty je potrebné posudzovať vo vzťahu k rozdielu štandardnej a akciovej ceny mobilného telefónu, ako i k hodnote benefitu, ktorý žalovaný dostal. Podľa názoru navrhovateľa okresný súd poskytuje predmetným rozsudkom ústavne nekonformný výklad ustanovení Občianskeho zákonníka, zasahujúci do zásady zmluvnej voľnosti, na ktorej je postavené súkromné právo a navrhovateľovi znemožňuje výkon podnikateľskej činnosti z dôvodu absolútneho zákazu zabezpečovať plnenie povinností odporcu v postavení spotrebiteľa, pričom uplatnenie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty vzniklo až porušením primárnej povinnosti odporcu zaplatiť cenu poskytnutých služieb riadne a včas. Preto dojednanie zmluvnej pokuty nemožno považovať za nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Podľa názoru navrhovateľa zmluvná pokuta bola individuálne dojednaná s poukazom na to, že odporca si mal možnosť vybrať druh mobilného telefónu a benefit služby. V podobnom zmysle sa vyjadril aj Krajský súd v Žiline v uznesení zo dňa 29.“U.“2011, sp. zn. 8Co/385/2011, pričom navrhovateľ poukázal na časť odôvodnenia uvedeného uznesenia. Navrhovateľ sa ďalej v odvolaní vyjadril k tvrdeniam okresného súdu o vyhlásení zmluvných podmienok (bod 2 posledná veta Dodatku k Zmluve o pripojení spol. T-Mobile a bod 4 prvá veta Dodatku) za neprijateľné rozsudkami iných všeobecných súdov. Navrhovateľ ďalej namietal správnosť záveru okresného súdu o neunesení dôkazného bremena navrhovateľom v otázke porušenia povinnosti zo strany odporcu. Navrhovateľ v návrhu a v následnom vyjadrení riadne špecifikoval povinnosť, ktorú odporca porušil tým, že nesplnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho bolo odporcovi odpojené koncové zariadenie. Navrhovateľ má za to, že predložením faktúry preukázal uplatnenie si zmluvnej pokuty a riadne tvrdil dôvodnosť nároku na jej zaplatenie aj s poukazom na tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, v zmysle ktorej na nikom nemožno žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. S poukazom na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.03.2013, č. k. 9Co/31/2012-157, navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok okresného súdu, tak že návrhu v celom rozsahu vyhovie a zaviazal odporcu k náhrade trov konania.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril odporca, ktoré vyjadrenie bolo zástupcovi navrhovateľa zaslané dňa 02.07.2013. Vo vyjadrení odporca uviedol, že nevie, čo od neho navrhovateľ žiada, keďže dňa 20.12.2010 uhradil právnomu predchodcovi navrhovateľa sumu 1.351,34 eur, o čom predložil kópie dokladov.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

Na základe preskúmania správnosti rozsudku okresného súdu v rozsahu a z dôvodov odvolania, ktorými je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správnym skutkovým

záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci v odôvodnení napadnutého rozsudku a podľa § 219 ods. 2 O.s.p. na ne v plnom rozsahu poukazuje.

V súvislosti s obsahom odvolania odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že považuje za správny záver okresného súdu o neunesení dôkazného bremena navrhovateľom preukázať konkrétne porušenie zmluvnej povinnosti odporcu. Okresný súd správne dospel k záveru, že tvrdenie navrhovateľa v návrhu o nedodržaní určených povinností, ktoré odporcovi vyplývali zo Zmluvy, je nejasné a nekonkrétne v tom smere, aby bolo možné posúdiť, aké konkrétne konanie odporu v konkrétnom čase a mieste naplnilo skutkovú podstatu porušenia niektorej zo zmluvných povinností odporcu. Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní tvrdil, že po podaní návrhu podal následne aj vyjadrenie, odvolací súd konštatuje, že v spise sa takéto vyjadrenie nenachádza. Niet pritom dôvodu pochybovať o tom, že ak by bolo takéto vyjadrenie k prejednávanej veci podané, nachádzalo by sa v spise. Podľa názoru odvolacieho súdu už samotné uvedené dôvody opodstatňujú záver o vecnej správnosti napadnutého rozsudku.

K navrhovateľom v odvolaní namietanej správnosti právneho posúdenia neprijateľnosti dojednania o zmluvnej pokute odvolací súd považuje za správne aj právne posúdenie veci okresným súdom. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku nepoukazuje na neprijateľnosť zmluvných podmienok, vyhlásených inými všeobecnými súdmi, ako to tvrdí v odvolaní navrhovateľ. Preto argumentácia navrhovateľa v tejto časti odvolania je bezpredmetná.

Odvolací súd ďalej považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru okresný súd správne posúdil dojednanie o zmluvnej pokute v prejednávanom prípade za absolútne neplatné podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Okresný súd správne poukázal na značnú nerovnováhu uvedeného dojednania ako na neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže uvedené dojednanie zaväzovalo len odporcu. Na správnosť tohto záveru podľa názoru odvolacieho súdu nemá žiadny vplyv ani argument navrhovateľa v odvolaní, podľa ktorého by nebolo možné dohodnúť žiadnu zmluvnú pokutu. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka, ktoré umožňujú dohodu aj o zmluvnej pokute. Musí však ísť o individuálne dojednanie, kedy spotrebiteľ robí právny úkon so znalosťou jeho následkov a s vedomím, že dojednanie o zmluvnej pokute nie je podstatnou náležitosťou spotrebiteľskej zmluvy, ktorú skutočnosť musí jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázať dodávateľ (viď aj § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Preto je správny záver okresného súdu o neplatnosti dojednania zmluvnej pokuty pre absenciu individuálneho dojednania v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zo zmlúv nepochybne vyplýva, že ide o formulárové zmluvy, ktoré musel spotrebiteľ buď v celosti prijať alebo v celosti odmietnuť bez toho, aby svojim individuálnym konaním mohol ovplyvniť obsah formulárovej dohody v časti o zmluvnej pokute. Poukaz navrhovateľa na to, že klient mohol ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty výberom služby, doby viazanosti a výberom mobilného telefónu, odvolací súd nepovažoval za skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné dospieť k záveru o individuálnom spôsobe dojednania zmluvnej podmienky (zmluvnej pokuty, nakoľko záver navrhovateľa o individuálnom dojednaní je odvodzovaný od druhu poskytnutej služby a nie od možnosti každého jednotlivého záujemcu viesť individuálne rokovania s poskytovateľom služby nielen o konkrétnych dôvodoch a konkrétnej výške zmluvnej pokuty, ale aj o potrebe jej dojednania. Na základe uvedeného odvolací súd v súlade s názorom okresného súdu dospel k záveru, že ustanovenia o zmluvnej pokute v zmluve o pripojení boli v prejednávanom prípade odporcovi nanútené, teda neboli individuálne dojednané v zmysle § 53 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka. Preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné poukazy navrhovateľa v odvolaní na zmluvnú politiku jeho právneho predchodcu v otázke zmluvných pokút voči spotrebiteľom, ktorý mali záujem o ponúkané akcie.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani argumentáciu navrhovateľa, podľa ktorej posúdenie veci okresným súdom popiera zmluvnú voľnosť účastníkov v zmluvnom vzťahu. Odvolací súd poukazuje na to, že zmluvná voľnosť nie je absolútna, ale jej rámec upravuje zákon. Preto aj zmluvná voľnosť musí byť v súlade so zákonom, v zmysle ktorého princípu postupoval okresný súd pri posudzovaní prejednávanej veci.

Odvolací súd považuje za potrebné tiež zdôrazniť, že neprijateľnosť zmluvných podmienok v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka bola sankcionovaná ich absolútnou neplatnosťou od samého počiatku aj v čase uzavretia zmluvy o pripojení (viď. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Z uvedeného dôvodu neprichádza do úvahy ani možnosť aplikácie moderačného práva na zmluvnú pokutu podľa § 545a Občianskeho zákonníka, keďže na absolútne neplatný úkon sa hľadí ako na nulitný, neexistujúci a nevyvolávajúci žiadne právne účinky. Keďže okresný súd dospel k správne mu záveru o absolútnej neplatnosti dojednaní medzi účastníkmi o zmluvnej pokute, nemohlo vôbec vzniknúť navrhovateľovi právo na zmluvnú pokutu a preto nie je čo moderovať.

Pokiaľ navrhovateľ poukazoval v odvolaní na inú súdnu prax, prezentovanú konkrétnymi rozhodnutiami všeobecných súdov, odvolací súd považuje za potrebné dodať, že s poukazom na vyššie uvedené sa nestotožňuje s názormi iných súdov, pokiaľ sa odlišujú od vyššie uvedených záverov, z dôvodu nedostatočného odčlenenia posudzovania samotnej otázky neprijateľnosti zmluvných dojednaní v spotrebiteľských vzťahoch a následku podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka (absolútna neplatnosť) od následných skutkových okolností prípadov, ktoré mali viesť k vyvolaniu súdnych sporov, skončených rozsudkami všeobecných súdov, na ktoré poukázal navrhovateľ v odvolaní.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s dôvodnosťou tvrdenia navrhovateľa o porušení jeho práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, keďže toto právo nespočíva v odôvodnení súdneho rozhodnutia podľa predstáv účastníka súdneho konania, ale spočíva v riadnom vypořiadaní sa súdu s rozhodnými skutočnosťami a okolnosťami prípadu. Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd v prejednávacom prípade s poukazom na vyššie uvedené splnil svoju povinnosť riadne odôvodniť rozsudok v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p..

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. S poukazom na uvedené bol odporca v odvolacom konaní nepochybne úspešný. Keďže odporca si neuplatnil nárok na náhradu trov konania v odvolacom konaní, odvolací súd mu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné .